

Tisková zpráva Platformy proti hlubinnému úložišti a Zeleného kruhu

29. 11. 2017

K úložišti navzdory lidem?

Starostové a zastupitelé z lokalit ohrožených výstavbou úložiště vysoce radioaktivního odpadu na dnešním shromáždění Platformy proti hlubinnému úložišti znovu kritizovali pokračující chaotické a netransparentní kroky státu při hledání úložiště. Přítomné zástupkyně a zástupce Sněmovny a Senátu informovali o porušování závazků a utajování informací ze strany příslušných státních úřadů. Vyzvali novou politickou reprezentaci k zahájení férového dialogu o této zásadní problematice a předložení slíbeného návrhu zákona, který by posílil práva obcí při rozhodování o úložišti.

Na svém dnešním pražském zasedání starostové a další zástupci dotčených obcí a měst z Platformy proti hlubinnému úložišti jednali mj. se senátorem Ladislavem Kosem, s Jitkou Seitlovou, místopředsedkyní senátního Výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí. Shodli se na nezbytnosti posílení práv obcí při hledání úložiště radioaktivního odpadu, nastavení stabilních a transparentních pravidel pro výběr bezpečné lokality i technologie a zahájení férového dialogu mezi státem a obcemi i občany ze zvažovaných lokalit.

Starostové podrobně diskutovali o možnostech změny chaotického a netransparentního postupu státu při hledání úložiště. Jen za poslední rok Správa úložišť několikrát změnila svůj postup. V prosinci 2016 požádala o prodloužení průzkumných území pro vyhledávání úložiště v sedmi lokalitách o dva roky [1]. Poté, když Ministerstvo životního prostředí žádost zastavilo, začala tvrdit, že průzkumná území vlastně nejsou nutná, ale zároveň se proti krokům MŽP odvolala [2]. Když ministr Richard Brabec její odvolání uznal, oznámila, že průzkumná území zase potřebuje, ale stačí jen na pár posledních dnů v roce (zkrátila žádost o prodloužení jen do konce roku 2017) [3]. Takový postup důvěru povzbudit nemůže.

Zklamáním je souhlasné stanovisko Ministerstva životního prostředí ke Koncepti nakládání s radioaktivními odpady a vyhořelým jaderným palivem, vydané 22. listopadu na závěr procesu hodnocení dopadů na životní prostředí a zdraví lidí [4]. Členové Platformy především kritizují, že Koncepte neobsahuje řádně zpracované i jiné varianty nakládání s vyhořelým palivem (dlouhodobé skladování, přepracování apod.) a nebyla žádná snaha zapojit dotčenou veřejnost nad rámec formální procedury i přes předchozí přísliby SÚRAO.

Další příklady problematického postupu zodpovědných státních úřadů jsou zmíněny v příloze.

Problematika úložiště radioaktivního odpadu se zdaleka netýká jen obyvatel dotčených regionů. Zásadní problémy jsou spojeny s převážením nebezpečných radioaktivních odpadů a jejich možný dovoz ze zahraničí. Například Slovensko uvažuje i s možností vývozu tohoto odpadu do zahraničí. Dřívější vybudování úložiště v ČR by vedlo k tlaku na dovoz cizího radioaktivního odpadu k nám.

Možnost společných úložišť ale musí být řešena koncepčně a transparentně – tedy dohodou na úrovni Evropské unie či dohodou mezistátní. V zemích EU existují geologicky vhodná území v mnohem méně osídlených oblastech, než je Česká republika.

Platforma proti hlubinnému úložišti se rozhodla uspořádat 4. ročník společných akcí Den proti úložišti, kterými chce upozornit na problémy s jaderným odpadem. Bude se konat 21. dubna 2018.

Petr Nohava, starosta obce Pluhův Žďár, mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti, uvedl: „Starostové, zastupitelé i spolky z Platformy se shodli na nezbytnosti legislativního posílení práv obcí při rozhodování o úložišti. Budeme dále vytrvale usilovat o zahájení férového dialogu o úložišti ze strany státu. Věříme, že stát konečně začne plnit, co slíbil.“

Michael Forman, starosta města Horažďovice, řekl: „Starostové jsou zklamaní chaotickým přístupem, neustálými změnami pravidel a porušováním dohodnutých závazků ze strany státních úřadů. Arogantním válčováním obcí stát ničeho nedosáhne.“

Platforma proti hlubinnému úložišti sdružuje 35 členů (23 obcí a měst a 12 spolků) za účelem prosazování takového způsobu hledání řešení problému vyhořelého jaderného paliva a radioaktivních odpadů, který bude otevřený, průhledný a v němž obce a veřejnost budou mít zákony dostatečně garantované možnosti hájit své oprávněné zájmy.
www.platformaprotiulozisti.cz

Další informace mohou poskytnout:

Ing. Petr Nohava, starosta obce Pluhův Žďár a mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti, tel.: 725 972 632, email: pnohava@gmail.com

Mgr. Daniel Vondrouš, ředitel Zeleného kruhu, tel.: 724 215 068, email: daniel.vondrous@zelenykruh.cz

Poznámky:

[1] [Správa úložišť se pouští do dalšího kola sporů s obcemi – hodlá prodloužit zkoumání dnešních sedmi lokalit o dva roky](#), tisková zpráva Platformy z 13. 12. 2016

[2] [Stanovisko SÚRAO k zastavení řízení k prodloužení platnosti stanovení průzkumných území na 7 lokalitách](#) z 2. 3. 2017

[3] [Sdělení SÚRAO o novém požadavku prodloužit povolení průzkumného území Čihadlo jen do konce roku 2017](#) z 22. 11. 2017

[4] Stanovisko MŽP k Aktualizaci Koncepce nakládání s radioaktivními odpady a vyhořelým jaderným palivem z 22. 11. 2017 na [stránce databáze CENIA](#)